

תורה אור • פרשת וישב • מאמר 5

כה אמר ה' צבאות אם בדרכי תלך כו'...

”כה אמר ה' צבאות: אם בדרכי תלך”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/vayeishev/5](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/vayeishev/5)

1 כה אמר ה' צבאות אם בדרכי תלך כו' ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה. להבין מהו ענין מהלכים בין העומדים.

”כה אמר ה' צבאות אם בדרכי תלך כו' ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה” (mahlechim, כלומר ”הולכים”).
[יש להבין] מה פירוש ”מהלכים בין העומדים”.

הנה נודע שהמלאכים נק' עומדים כמ”ש שרפים עומדים.

ידוע שהמלאכים נקראים ”עומדים”, כפי שנאמר: ”שרפים עומדים”.

וגם הנשמות קודם בואם לעוה”ז נק' ג”כ עומדים כמ”ש חי ה' אשר עמדתי לפניו. רק אחרי ירידת הנשמות לעוה”ז בהתלבשותן בגוף ונפש הבהמית נק' מהלכים.

גם הנשמות, קודם בואן לעולם הזה, נקראות ”עומדות”, כפי שנאמר: ”חי ה' אשר עמדתי לפניו”. רק לאחר שהנשמות יורדות לעולם הזה ומתלבשות בגוף ובנפש הבהמית, הן נקראות ”מהלכים”.

2 והטעם שהמלאכים ונשמות נק' עומדים כי שרש התהוותם הוא מבחי' אותיות והמלאכים הם מאותיות הדבור כמ”ש וברוח פיו כל צבאם.

הסיבה לכך שהמלאכים והנשמות נקראים ”עומדים” היא ששורש התהוותם הוא מבחינת האותיות. המלאכים נמשכים מאותיות הדיבור, ככתוב: ”וברוח פיו כל צבאם”.

וישראל עלו במחשבה הם מאותיות המחשבה והאותיות הם בחי' דומם כמ”ש בס”י [בספר יצירה] שתי אבנים בונות כו' לפי שהן בטילות לגבי השכל המנהיגן

וישראל, ש”עלו במחשבה [של ה']”, הם מאותיות המחשבה. האותיות הן בחינת הדומם, כמאמר ספר יצירה: ”שתי אבנים בונות [שני בתים]” וכו', מפני שהן בטלות לפני השכל שמכוון אותן,

כי האותיות הן לפי השכל כו' ולכך נק' עומדים כבחי' דומם שאין להם בחי' הילוך.

שהרי האותיות מותאמות לשכל וכו', ולכן הם נקראים ”עומדים”, בדומה לבחינת הדומם, שאין לה יכולת לנוע.

3 ומי"ש ובשמים יעופף הרי שמצינו להם בחי' הילוך הוא ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] כשישראל אומרים קדושה למטה גם המלאכים אומרים קדוש למעלה ואזי נאמר ובשמים יעופף וקרא זה אל זה כו'.

אשר לנאמר "ובשמים יעופף" — כאן אכן אנו מוצאים בהם בחינה של הליכה; היא באה בעקבות אתערותא דלתתא. כשישראל אומרים קדושה למטה, גם המלאכים אומרים "קדוש" למעלה, ואז נאמר "ובשמים יעופף" ו"וקרא זה אל זה" וכו'.

אך להבין ביאור הדבר איך הוא אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] הנה נודע שיש ב' בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע.

כדי להבין כיצד אתערותא דלעילא באה באמצעות אתערותא דלתתא, ידוע שיש שתי בחינות: ממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין.

פ"י ממכ"ע [ממלא כל עלמין] היינו לפי סדר המדרגות בהשתלשלות וירידות המדרגות מעילה לעילה כו' ומהוה ומחיה לכא"א [לכל אחד ואחד] לפי מזגו ותכונתו בבחי' השתלשלות ממש והשפעת והמשכת חיות זה הוא מבחי' מלכותו ית' מלכותך מכ"ע [מלכות כל עולמים] וכבוד הדר מלכותו.

פירוש ממלא כל עלמין הוא שהאור נמשך לפי סדר המדרגות שבהשתלשלות, בירידת המדרגות מעילה לעילה וכו'; הוא מהוה ומחיה כל אחד לפי מזגו ותכונתו, בדרך של השתלשלות ממש. השפעה והמשכה של חיות זו באה מבחינת מלכותו ית', ככתוב "מלכותך מכ"ע" ו"וכבוד הדר מלכותו".

פ"י הדר הוא תפארת גדולתו ית' ברבוא רבבות עולמות אלף אלפין ישמשונה כו' ולגדודיו אין מספר שכל זה יקר תפארת גדולתו ית'.

פירוש "הדר" הוא תפארת גדולתו ית' בריבוא רבבות עולמות: "אלף אלפין ישמשונה" וכו', ו"ולגדודיו אין מספר". כל זה הוא יקר תפארת גדולתו ית'.

ואין זה אלא מבחי' מלכותו ית' וכל המלאכים זמירות יאמרו רק למלך אל חי וקים כי הוא לבדו פ"י בבחי' עצמותו ית' מרום וקדוש כו'.

וזה אינו אלא מבחינת מלכותו ית'. כל המלאכים אומרים זמירות רק "למלך אל חי וקים", כי הוא לבדו — כלומר, בבחינת עצמותו ית' — "מרום וקדוש" וכו'.

4

ועי' אומרים גי'פ [גי' פעמים] קדוש להיות המשכת קדושה עליונה מאא"ס [מאור אין סוף] ב"ה הסוכי' עד שיהיה הוי"ה צבאות ולהיות מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו].

משום כך אומרים שלוש פעמים "קדוש", כדי להמשיך קדושה עליונה מאור אין סוף ברוך הוא, הסובב כל עלמין, עד שהמשכה תהיה בבחינת "הוי" צבאות", וכדי שיהיה "מלא כל הארץ כבודו".

ופי' כבודו התלבשותו וגם כבוד בגימ' [בגימטריא] ל"ב הם ל"ב שבחי' התלבשות אא"ס [אור אין סוף] ב"ה היא בחכמה וכמ"ש (תהלים קד) מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית וכתוב מלאה הארץ קנייך.

פירוש "כבודו" הוא התלבשותו. נוסף על כך, כבוד (kavod) עולה בגימטריה שלושים ושתיים, כנגד ל"ב נתיבות חכמה; שכן התלבשות אור אין סוף ברוך הוא היא בחכמה, וכמו שכתוב (תהלים קד): "מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית", ונאמר: "מלאה הארץ קנייך".

קנייך הם בחי' קנה חכמה קנה בינה והן הן מלא כל הארץ שהוא ענין התלבשות אא"ס [אור אין סוף] ב"ה בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ונקי יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה:

"קנייך" [נכסין] הם בחינת "קנה חכמה קנה בינה", והם הם "מלא כל הארץ". זהו ענין התלבשות אור אין סוף ברוך הוא בבחינת ממלא כל עלמין, והוא נקרא יחוד הקב"ה ושכינתו.

5

והנה נודע כי תכלית ירידת הנשמה לעוה"ז לא ירדה בשביל עצמה כי הנשמה א"צ [אין צריך / אינו צריך] תיקון לעצמה אלא עיקר ירידתה להתלבש בנה"ב [בנפש הבהמית]

כעת ידוע שתכלית ירידתה של הנשמה לעולם הזה אינה למען עצמה, שכן הנשמה אינה זקוקה לתיקון לעצמה; אלא עיקר ירידתה הוא להתלבש בנפש הבהמית,

כדי להיות בחי' אתכפייא ואתהפכא בנה"ב [בנפש הבהמית] עד שלא יהיה לה כ"א רצון א' לאביה שבשמים וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ.

כדי שבנפש הבהמית יהיו אתכפייא (iskafya, [הכנעה]) ואתהפכא (is'hapcha, [הפיכה]), עד שלא יהיה לה אלא רצון אחד, לאביה שבשמים, כמו שכתוב: "מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ".

6

והיינו ע"י נפש האלקית המתלבשת בה המשכלת ומתבוננת בה' אחד בקי"ש [בקריאת שמע] שמע ישראל שמע לי [לשון] הבנה איך הוא ית' אחד בשמים וארץ.

הדבר נעשה באמצעות הנפש האלקית המלוכשת בה, המשכילה ומתבוננת ב"ה אחד" שבקריאת שמע, "שמע ישראל" ("שמע" משמש כאן במשמעות של הבנה): כיצד הוא יתברך אחד בשמים ובארץ.

והח' והד' שהם ז' רקיעים והארץ וד' רוחות העולם כולם בטלים לבחי' האל"ף הוא יחודו ית' כי הוא לבדו הוא כמו קודם שנברא העולם כי אני ה' לא שנית.

האות ח' והאות ד', שהן שבעת הרקיעים והארץ וארבע רוחות העולם, כולן בטלות לאל"ף, שהיא אחדותו יתברך. שהרי הוא לבדו קיים, כפי שהיה קודם שנברא העולם: "כי אני ה' לא שנית".

7 וברוך שאמר והיה העולם באמירה אחת. רק בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] שבחי' מלכותו ית' הוא שמחיה ומהוה את כל העולמות מאין ליש להיות נראה ונגלה לעיני בשר ליש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] כו'. ועי' ואהבת בכל לבבך בשני יצריך.

"וברוך שאמר והיה העולם" באמירה אחת. רק "בשכמל"ו", כלומר בחינת מלכותו יתברך, היא המחיה ומהוה את כל העולמות מאין ליש, כך שהם נראים ונגלים לעיני בשר כיש וכדבר בפני עצמו וכו'. ועל ידי כך מתקיים "ואהבת בכל לבבך" – בשני יצריך.

אך קודם ק"ש [קריאת שמע] תקנו חכמים שתים לפניה לקיום הק"ש [הקריאת שמע] ומתחילין תחלה לספר מענין המלאכים איך שהם מקדישים ומעריצים כו' והאופנים ברעש גדול כו'.

אולם לפני קריאת שמע תיקנו חכמים שתי ברכות לפניה, כדי לאפשר את קיום קריאת שמע. תחילה הם מתארים את עניינם של המלאכים, כיצד הם מקדישים ומשבחים וכו', וכן "והאופנים ברעש גדול" וכו'.

כי הנה להיות קיום ואהבת בשני יצריך שגם היצה"ר [היצר הרע] ישוב לאתכפא ולא תהפכא הוא ע"י מלחמה גדולה

כדי ש"ואהבת" תתקיים בשני יצריך, כך שגם היצר הרע ייכנע ויתהפך, הדבר נעשה באמצעות מלחמה גדולה,

וכמ"ש ולאום מלאום יאמץ וכתיב ויאבק איש עמו עד עלות השחר שעד עלות השחר לע"ל [לעתיד לבוא] כל ימי משך זמן הגלות הכל היא בבחי' מלחמה.

כמו שנאמר, "ולאום מלאום יאמץ", וכן נאמר "ויאבק איש עמו עד עלות השחר": עד עלות השחר שלעתיד לבוא, במשך כל ימי הגלות, הכול נמצא במצב של מלחמה.

8 וכתיב ורב יעבד צעיר בחי' רב הוא בחי' לפני מלך מלך כו'. אלא שירדה ונפלה בשב"כ [בשבירת הכלים] כנודע.

ונאמר: "ורב יעבד צעיר". בחינת רב ("זקן", וגם "גדול") היא בחינת "לפני מלך מלך" וכו', אלא שהיא ירדה ונפלה בשבירת הכלים, כידוע.

וירידה זו מאיגרא רמא כו' היא צורך עליי [עלייה] עיי ישראל בנפשות אלקיות שבהם למשול ולשלוט על רוח הנה"ב [הנפש הבהמית] עד שתשוב להיות בבחי' אתכפא ואתהפכא כו' ואין הדינין נמתקין אלא בשרשן.

ירידה זו, "מאיגרא רמא כו'" [לבור עמוק], נועדה לעלייה באמצעות ישראל, על ידי הנפשות האלקיות שבהם, המושלות ושולטות ברוח נפש הבהמית, עד שנפש הבהמית חוזרת להיות בבחינת אתכפא (הכנעה) ואתהפכא (הפיכה) וכו'. אין הדינים נמתקים אלא בשורשם.

9 ולכך א"א להכניע ולכבוש את רוח הנה"ב [הנפש הבהמית] תחת ממשלת הנה"א [הנפש האלקית] כ"א ע"י שרשה של הנה"ב [הנפש הבהמית] שמקור חוצבה ויסודתה בהררי קדש הוא מחיות הקדש שבמרכבה פני ארי' [אריה] פני שור כו'.

לכן אי אפשר להכניע ולכבוש את רוח הנפש הבהמית תחת שלטון הנפש האלקית אלא באמצעות שורש הנפש הבהמית, שמקור חציבתה ויסודה הוא "בהררי קדש" — מחיות הקודש שבמרכבה, "פני ארי' פני שור" וכו'.

ולכך צריך להזכיר לפני תחלה איך שהמלאכים וחיות הקדש מקדישים וממליכים כו'. ומזה יבא לקיום הק"ש [הקריאת שמע] להיות ואהבת בכל לבבך בשני יצריך.

לכן יש להזכיר תחילה, לפני, כיצד המלאכים וחיות הקודש מקדישים וממליכים [אותו] וכו'. מתוך כך מגיעים לקיום קריאת שמע: "ואהבת בכל לבבך" [את ה'] בשני יצריך.

והנה בק"ש [בקריאת שמע] ממשיכים לה בחיי בטול ממש בה' אחד במס"נ [במסירות נפש] ממש באור א"ס ב"ה הסוכ"ע עד שתתפשט לצאת מנרתקה כו'.

ובקריאת שמע ממשיכים אליה ביטול ממש ב"ה אחד, במסירות נפש ממש, באור אין סוף ברוך הוא, הסוכב כל עלמין, עד שתתפשט ותצא מנרתקה וכו'.

10 והענין כמ"ש סוס ורוכבו רמה בים. שהסוס בטל לגבי רוכבו שבלתי הרוכב אין מעלת הסוס כלום העניין הוא כפי שנאמר: "סוס ורוכבו רמה בים". הסוס בטל לפני רוכבו; בלי הרוכב, אין למעלתו של הסוס שום ערך.

אבל כשיש רוכב עליו ניכר מעלת הסוס ביותר שיכול לרוץ למקום שאין הרוכב יכול לילך מצד עצמו. אבל כשהרוכב עליו, מעלתו של הסוס ניכרת עוד יותר, שכן הוא יכול לרוץ למקום שהרוכב אינו יכול להגיע אליו בכוחות עצמו.

11 וכך בחי' נה"ב [נפש הבהמית] מצד עצמה היא מקושרת למטה אבל כשרוכב עליה הנה"א [הנפש האלקית]

המתלבשת בה הנה זאת תהיה העלאת הנפש הבהמית ביתר שאת וביתר עז במס"נ [במסירות נפש] ממש.

כך גם הנפש הבהמית, מצד עצמה, קשורה למטה. אך כאשר הנפש האלקית, המתלבשת בה, רוכבת עליה, הדבר מביא לעליית הנפש הבהמית ביתר שאת וביתר עז, עד למסירות נפש ממש.

והיינו לפי ששרשה ממקום עליון יותר מלפני מלך מלך כו' ורב יעבד כו'. ואזי גדול ורב כחה עד שבתפלת י"ח היא הממשכת ומשפעת המשכת בטול אא"ס [אור אין סוף] ב"ה במלאכים

הדבר נובע מכך ששרשה במקום נעלה יותר, מ"לפני מלך מלך כו", וכן מ"ורב יעבד כו". אז כוחה גדול ורב, עד שבתפילת שמונה עשרה היא הממשיכה ומשפיעה במלאכים המשכה של ביטול כלפי אור אין סוף ב"ה,

עד שהם אומרים קדוש כשישראל אומרים למטה. וזהו ענין באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שממטה למעלה להיות בטול באא"ס [באור אין סוף] ב"ה ממטה למעלה:

עד שהם אומרים "קדוש" כאשר ישראל אומרים [אותו] למטה. זהו ענין באתעדל"ת [באה] אתעדל"ע: מלמטה למעלה, שתהיה בחינת ביטול באור אין סוף ב"ה, מלמטה למעלה.

12 והנה כך הוא בענין המשכת אא"ס [אור אין סוף] ב"ה מלמעלה למטה הוא ע"י ישראל בעסק התורה שהיא

חכמתו ורצונו ית' בתרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן

כדומה לכך, המשכת אור אין סוף ברוך הוא מלמעלה למטה נעשית באמצעות ישראל, העוסקים בתורה, שהיא חכמתו ורצונו יתברך, בתרי"ג מצוות התורה ובשבע מצוות דרבנן,

שהם תר"ך בגימ' [בגימטריא] כת"ר שהן הם בחי' כתר עליון בחי' כותרת ומקיף שלמעלה מעלה מבחי' סדר ההשתלשלו' [ההשתלשלות] ומשם ממשיכים ישראל הארת אא"ס [אור אין סוף] ב"ה הסוכ"ע.

שהן יחד 620, בגימטריה כתר. הן בחינת כתר עליון — בחינת כותרת ומקיף [אור] הנמצא למעלה הרבה מסדר ההשתלשלות. משם ישראל ממשיכים למטה את הארת אור אין סוף ברוך הוא, הסובב כל עלמין.

13 וזהו שאחר ואהבת בכל לבבך ממטה למעלה אומרים והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך כו' המשכת

הדברים האלה מבחי' אנכי ממש מלמעלה למטה כו' שלא יסתיר ולא יעלים כו'.

זהו הטעם שלאחר "ואהבת [ה'] בכל לבבך", [שהיא] מלמטה למעלה, אומרים "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך" וכו': המשכת "הדברים האלה" מבחינת אנכי (Anochi [אני]) ממש, מלמעלה למטה וכו', כך שלא יסתיר ולא יעלים וכו'.

והמלאכים מקבלים מהם המשכת התורה הנמשכת בגי'ע [בגן עדן] כמ"ש היושבת בגנים כו' וגם בעסק התורה בעוה"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] על יש מהחכמים הגדולים שנתקבצו מלאכי השרת כבמזמוטי חתן וכלה כו'.

המלאכים מקבלים מהם את המשכת התורה הנמשכת בגן עדן, כמו שכתוב "היושבת בגנים" וכו'. וגם בנוגע לעיסוק בתורה בעולם הזה, אמרו חז"ל על כמה מגדולי החכמים שמלאכי השרת התקבצו "כבמזמוטי חתן וכלה" וכו'.

14 ונמצא שהשפעת המלאכים מישראל היא בין מלמטה למעלה ובין מלמעלה למטה. וזהו ונתתי לך מהלכים ב' מיני הילוך ממטה למעלה וממעלה למטה. בין העומדים.

נמצא שהשפעת המלאכים מישראל היא הן מלמטה למעלה והן מלמעלה למטה. וזהו "ונתתי לך מהלכים": שני סוגי הילוך, מלמטה למעלה ומלמעלה למטה. "בין העומדים":

פ"י בפנימיות העומדים. הם המלאכים להיות השפעת בחי' הילוך בבחינת פנימית המלאכים בין ממטה למעלה ובין מלמעלה למטה:

כלומר, בפנימיותם של העומדים, שהם המלאכים, נמשכת בחינת הילוך אל פנימיות המלאכים, הן מלמטה למעלה והן מלמעלה למטה.

15 אך הנה כ"ז [כל זה] אם בדרכי תלך כו'. והענין הוא כי הנה הכח הזה הניתן לישראל

אבל כל זה הוא בתנאי של "אם בדרכי תלך כו'". והענין הוא שהכוח הזה ניתן לישראל,

להיות בהם ועל ידם העלאה והמשכה זו הוא לפי שהם בני יעקב הברית התיכון מברית מן הקצה אל הקצה.

כדי שתהיה בהם ועל ידם העלאה והמשכה זו, הוא מפני שהם בני יעקב, "הברית התיכון מברית מן הקצה אל הקצה".

16 ועל ידי התומ"צ [התורה ומצות] שהן תר"ך עמודי אור כעמוד המחבר מעלה ומטה כו'. וזהו אם בדרכי תלך.

ו[זה נעשה] באמצעות התורה והמצוות, שהן שש מאות ועשרים עמודי אור, כעמוד המחבר בין מעלה למטה וכו'. וזהו "אם בדרכי תלך".

דרך הוא המחבר מעיר לעיר כו'. וכל התורה והמצוות נק' דרך שבהם ועל ידם ע"י כולם דוקא עוברת ההשפעה.

דרך היא מה שמחבר עיר לעיר וכו'. התורה כולה והמצוות נקראות דרך, שכן ההשפעה עוברת בהן ועל ידן, ועל ידי כולן דווקא.

17 וכנודע שהטפה יורדת דרך כל האיברים כו'. ועז"נ [ועל זה נאמר] כל ארחות ה' חסד ואמת. שאין הילוך ההשפעה אלא בבחי' חסד דוקא. ובבחי' אמת דוקא.

כידוע, הטיפה יורדת דרך כל האיברים וכו'. על כך נאמר: "כל ארחות ה' חסד ואמת": מהלך ההשפעה הוא רק בבחינת חסד דווקא, ובבחינת אמת דווקא.

אך א"א להיות מלמעלה למטה כ"א שיהי' [שיהיה] תחלה ממטלמ"ע [ממטה למעלה] כל האומר אין לי אלא תורה כו'.

אבל אי אפשר שההמשכה תהיה מלמעלה למטה אלא אם כן תחילה תהיה מלמטה למעלה: "כל האומר אין לי אלא תורה" וכו'.

18 ועוד זאת וגם אתה תדין את ביתי. תדין דינא דמלכותא דינא כי בדברים לא יוסר עבד היא הנה"ב [הנפש הבהמית].

ועוד: "וגם אתה תדין את ביתי". "תדין" פירושו: "דינא דמלכותא דינא". שכן "כי בדברים לא יוסר עבד": זו הנפש הבהמית.

וצריך להכותה בשבט לעולם ירגיז כו'. והיא בחי' זיעתן של חיות. כענין זיעה שבאדם שהיא שמחמת פחדו נעשה תגבורת האש על המים שבו.

יש להכות אותה בשבט: "לעולם ירגיז כו'". זו בחינת "זיעתן של חיות", בדומה לזיעה אצל האדם, שנוצרת כאשר, מחמת הפחד, האש שבו גוברת על המים שבו.

19 ודוחה האש את המים לחוץ בבחינת זיעה. כך הנה כתיב ונהר די נור כו'. שהוא מזיעתן של חיות שהם כבריא' [כבריא / כבריא] ומשם יורד ליצירה ועשיה ונעשה נהר די נור על ראש רשעים יחול

האש דוחה את המים החוצה, בבחינת זיעה. כך גם נאמר "ונהר די נור" וכו', שמקורו בזיעת החיות, המצויות כבריא; משם הוא יורד ליצירה ולעשיה ונעשה "נהר די נור" [שעליו נאמר] "על ראש רשעים יחול".

דהיינו הזיעה שהיא בחי' המים שדוחה בחי' האש שלהם שזעים וחלים מאימת כסא. ומגודל הפחד יוצא' [יוצאת] מהם בחינת הזיעה שהיא בחינת המים.

כלומר, הזיעה, שהיא בחינת המים, נדחפת החוצה על ידי בחינת האש שבהן, שכן הן זעות וחלות מאימת הכסא. מרוב הפחד יוצאת מהן בחינת הזיעה, שהיא בחינת המים.

שהיא בחינת השפעה והמשכה כמים. ומזה נעשה נהר די נור כו'. וכענין כעס על ההפוך הנמשך מחמת המשכת האהבה כו':

[המים] הם בחינת השפעה והמשכה, כמו מים. מכך נעשה "נהר די נור" וכו'. הדבר דומה לכעס על החיפך, הנובע מהמשכת האהבה וכו'.

20 ותדין את ביתי היא בחי' נה"א [נפש האלקית] כי היכל ה' המה. ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוכו לא נאמר כו'.

"ותדין את ביתי": זו בחינת הנפש האלקית, שכן "היכל ה' המה". "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" — לא נאמר "בתוכו" וכו'.

וגם אתה הוא יהושע הכהן הגדול הוא שושבינא דמטרוניא בהעלותך את הנרות כו'. כהנא רבא חסד עלאה ואעפ"כ [ואף על פי כן] תדין בבחי' גבורות ועי"ז תשמור את חצרי. חצרי הוא בחי' נה"ב [נפש הבהמית].

"וגם אתה": הכוונה ליהושע הכהן הגדול, שהוא "שושבינא דמטרוניא" [השושבין של המלכה], כפי שנאמר "בהעלותך את הנרות" וכו'. הכהן הגדול הוא חסד עליון, ואף על פי כן עליו "תדין" בבחינת גבורות, ועל ידי כך "תשמור את חצרי". "חצרי" היא בחינת הנפש הבהמית.

כי ההפרש שבין בית לחצר הוא שבית מקורה בגג שהוא ענין פריסת אהל ומקיף מבחי' סוכ"ע. משא"כ חצר אינה מקורה כו'. וצריך שמירה.

ההבדל בין בית לחצר הוא שבית מכוסה בגג, עניין של פריסת אוהל והקפה [אור] מבחינת סוכב כל עלמין. לעומת זאת, חצר אינה מקורה וכו', והיא זקוקה לשמירה.

21 והנה אחר כ"ז [כל זה] ונתתי לך מהלכים ב' בחי' הילוך כו'. והוא לעי"ל [לעיתיד לבוא] כי כהיום נק' בחי' רצוא ושוב. רצוא ממטה למעלה. ושוב מלמעלה למטה.

אחרי כל זה, "ונתתי לך מהלכים": שתי בחינות של הליכה וכו'. הדבר יהיה לעתיד לבוא, שכן כיום המצב נקרא "רצוא ושוב" (ריצה כלפי מעלה ושיבה כלפי מטה): רצוא מלמטה למעלה, ושוב מלמעלה למטה.

אבל לעי"ל [לעיתיד לבוא] כשיתגלה בחי' סוכ"ע כחשכה כאורה. ואין בו מעומ"ט [מעלה ומטה] יהי' [יהיה] הכל בחי' הליכה. שיהי' [שיהיה] גם השוב בחי' הליכה כמו הרצוא כו'.

אבל לעתיד לבוא, כשיתגלה אור סובב כל עלמין ויהיה "כחשכה כאורה", ולא תהיה בו הבחנה בין מעלה למטה, הכול יהיה בבחינת הליכה: גם השוב יהיה בבחינת הליכה, כמו הרצוא וכו'.

רק שמקודם צ"ל בחי' תדין כנ"ל. וזהו ענין הנס שהי' [שהיה] בחנוכה (וכן בפורים) שהי' [שהיה] תחלה מלחמה ואח"כ הנס ביום מנוחה:

אלא שקודם לכן צריכה להיות בחינת "תדין", כפי שנתבאר לעיל. וזהו ענין הנס שהיה בחנוכה (וכן בפורים): תחילה הייתה מלחמה, ואחר כך התרחש הנס ביום מנוחה:

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY-NC 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. בתי כנסת, מוסדות חינוך ומפעלים ללא כוונת רווח רשאים להעתיק, להדפיס ולהפיץ אותה בחופשיות, ולבקש תרומות לכיסוי עלות ההדפסה; אסור למכור אותה לעולם. יש לציין את הוצאת קה"ת ואת <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/> ואת [likuteitorah.com](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של [likuteitorah.com](https://www.likuteitorah.com) בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). להם ללמוד, וברכות הרבי: [/likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha](https://www.likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha) (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיום חגיגי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל-Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © [likuteitorah.com](https://www.likuteitorah.com)

מתוך [/likuteitorah.com/he/torah-ohr/vayeishev/5/](https://www.likuteitorah.com/he/torah-ohr/vayeishev/5/)

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק